

obzira na ostale poreze i pristojbe, te opeće sudjelovanje države kod cistog dobitka banke.

Družava će doći tim porezom do znatnih prihoda, a oni, koji će biti tangirani, moći će taj porez veoma lako snositi, dočim se siromasne slojeve tako skoro neće moći novim porezima teretiti, jer već kod sadašnjih prilika nikako ne mogu da optoje, jer sada plaćaju poreze onim raznim osobama, koji se obogaćuju, pa je pravo da takove osobe dijele svoje i onako velike dobitke sa državom.

Nema dvojbe, da će se na oporezovanje ratnih dobitaka kao i na oporezovanje povećanje imovine i kod novih pristupili, jer se nerazmjer u sanjanju težine rata, kao i u povećanju imovine i zaslubiže i kod nas jako opaža.

Razne vijesti.

Glažba. Danas u tri sata popodne svirat će mornarička glazba pred pješadijskom i topničkom vojarnom slijedeći program: 1. F. Jakšić: „Elien a Magynt“, koračnica, 2. J. Muhić: „Na vrelu Bosne“, 3. Strauss: „Wiener Blatt“, Milliar, 4. C. M. Ziehrer: „Zivil und Militär“, polka, 5. J. F. Wagner: „Soldatenstücke“, pjesme i koračnice, 6. C. V. Dreicher: „Linzer Buam“, koračnica.

Pretplatnicima na ravnjanje.

Počamši od pondjeljka dne 12. o. mj., neće dobiti „Mravski List“ svim onim, koji nije podmirili preplatu za mjesec listopad, a to reda radi.

Uprava.

Zadnje vijesti.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

B e č, 11. decembra. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

Kod Čartorska ofijerari smo ruskua izvidnu odjeljenja. Inače mir na cijeloj fronti.

Talijansko bojište.

Topničke borbe u Judikarijama protezu se sada i na prostor zapadno doline Chiese. U odjeku između ove i doline Conei usteđli smo našu promaknutu strazu na Monte Viesu pred nadmoćnjim neprijateljskim silama. Sazbilj smo slabe talijanske navale u Dolomitima protiv sredina Siefa, u Gorickoj našu protiv svrhnju ruba brijege San Michele.

Srpsko bojište.

U horbama sa začasnicama na crnogorskom području zarobljeno je ponovno 400 momaka.

Dogodaj na moru.

B e č, 11. decembra. (D. u.) Dne 10. decembra popodne obložilo je jato naših hidroplana u Jakinu bombama u kolovor, elektrator, gazometar i vojničke predmete sa velikim uspijehom. Usprkos vatre šrapnje iz više topova i jako neugodnog vremena sva su se ljetala povratila neoteštevana.

Zaujenik poglavac generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

B e č, 11. decembra. (D. u.) Glavni stan javlja:

Zapadno bojište.

Na mnogim mjestima fronte življena djelatnost obojestranskog topništva. Sazbilj smo navalu Francuza na visinu 193.

Istočno bojište.

Vojna skupina Linsingenova: Sjevernojeljeznicke Kovel-Sarni smolile se pred austro-ugarskim linijama ruske navele uz ogromne gubitke. Sjevernojeljeznicke potjerali smo izvidnu odjeljenja, koja su prodrižila na zapadni brijež Stira.

Vrhovna vojna uprava

Bugarski ratni izvještaj.

Sofija, 11. decembra. (D. u.) Službeno se javlja:

Izvještaj generalnog stožera o operacijama dne 9. decembra: Bugarsko proganjanje s olje strane Vardara i malog Kosturine traje. Englez i Francuzi uzmu posudu uslijed bugarskog pritiska. Bugari su osvojili jaku englesko-francusku poziciju na liniji Mejski-Kajali-Terzeli i zaposleli su Rabrovo i Valandovo. Englez i Francuzi brzo uzmišlu preko Koludera uz izvanredno velike gubitke. Zaplijenjeno je 10 engleskih topova, 5 strojnih pušaka i mnogo ratnog materijala. Na srpskoj fronti zauzeta je istočna polovica grada Struge.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 11. decembra. (D. u.) Glavni stan javlja:

Fronta na Iraku.

Naše su se čete još više približile neprijateljskim pozicijama kod Kutuelamare

te su prisilile na uznak na desnoj obali rijeke našačeg se nepratišta uz teške gubitke u Kutuelamaru. U istoku zaузeli smo most preko rijeke i prisili smo nekoju nepratištu odjeljenja i topnjače na povratak u Kutuelamaru.

Na dardanelima traje boj topništva i bomba.

Ententa i Grčka.

London, 11. decembra. (D. u.) Zastupnik „Daily Mail“ donja: da je nakon Kičenovog dolaska u Pariz postignut sporazum između Francuse i Engleske obzirom na balkansku ekspediciju Alijici, koji namjeravaju držati Solun, oduševili su, da odstrane sve dvoje obzirom na namjere grčkog kralja. Po svoje prilici predati zajedničku notu, kojom će zahtijevati jasne odgovore na sve prljedjole.

Njemačka oponzija iz amerike svoje atašeje.

Washington, 11. decembra. (D. u.) Njemački je pokisar priopćio državnom tajniku, da je Njemačka opozvala mornaričku i vojnogliku atašeje.

Određene glede godinice službe u mirovini.

B e č, 11. decembra. (D. u.) Car je izdao zapovijed vojsci i mornarici, prema kojoj se uračunavanje vojničke službe u mirovini ima odnositi na sve osobe oboružane sile, uključivo onih formacija dobrovoljaca, što su utemeljene u ratno doba, u koliko su ove osobe bile za vrijeme rata u aktivnoj vojničkoj službi. Iste pogodnosti vrijede za osobe žandarmije, finansijske straže dodjelevoj vojničkoj službi nadziranja granica, obala i željeznicu, te za državno šumarsko osoblje. Ovo uračunavanje započinje danom 25. lipnja 1914.

TRG GUSTOZA
UL. ČENIDE 2-5

TISKARA

UL. SISSANO 24
UL. RADETZKY 20

PAPIRNICA - RADIONICA KAUČUK-ŠTAMPILJA - KNJIGOVEŽNICA

JOS. KRMPOTIĆ :: PULA

Telefon br. 58

Naklada dnevnika „Hrvatski List“

Brzojavi: Krmpotić, Pola

preporuča svakovrsne pisače i redmete, osobito pak bojne dopisnice, papir i omote, olovke, bilježnice, crnilo, pera, kancelarijske i konceptne papiere, te ine pisače sprave, potrebne privatniku i uredima.

Prima i izvršuje uz solidne cijene svakovrsne tiskalice.

Zivot i smrt kao komšije.

Ratni dopisnik „Vossische Zeitung“ piše sa francuske fronte:

„To je moja domaja“, kazao je konjanički kapetan v. K., pokazivši nama polozaj svog bataljuna. Ovaj je rat parometrije sve pojmova. Konjanički časnici ne jašu konje već čame u podzemlju i vode pješadiju.

Prije se svakujake dosjetke, kako su se kinsirali i huzari takmičili, tko će se prije ukupati. I na tom se je mjesto obavio vanredan posao te se može očekivati, da će kod buduće međunarodne izložbe sanjeva, i ova gradnja steci najmanje povoljno priznanje ali još vjerojatnije i zlatnu kolonu.

„A što kažeš k tom vigvamu?“, pitao me ne biva ponosa kapetan. Bio je to zaista pradobro vigvan starih ciklopova, iz pravoga materijala izrađena dekoracija za Strausov operu „Elektra“. Ali značajno više ipak, da je preko arhaične ove tvrdjave vizižala granata najnovije tvorbe. Moram priznati, da se nije moglo ispravna ertka, koja vodi od mikenskih gradjevin u moderno doba, jasnoj da objavi, i dokaze, da se u toj skromnosti pokrajini, koju zovemo kozmos, do sada nije ništa promijenilo u tijeku vijekova.

„A sada, molim, ustupite*, kaže mi starii stodispad ciklopskog dvorca, I — iznenadjenje! Pod golemom zaštitom, namogilanom iz greba, debla, hridina, zemlje, betona i cementa, otvara se prostorija, koja bi dolikom svakom skladistu za unutarnju arhitekturu i za novodobno opremljivanje. Stijene su sve naokolo pokriti žutom rohom i to ne običnom papirom već skupocijenim suknom, koji je uskoro uvere ušten prestatu sastavljenim ornamenata. Lijepo namijestene električke zaružje nadupinju nedostatno svjetlo, nalik da dolazi u solu kroz šupljinu, nalik na dimnja vodeču iz tog prostora kroz sve deblje slojeve nasute zemlje, kamenja, betona i inog materijala.

U spavaćoj sobi povržjava nasi otvorene liničice kapetanove sedam krasnih đeđih lic.

Uz gorskje je pustosi nastalo ovo udobno, ubavo i ukuso prehivaliste, daleko od zadnjeg traga kulture, npr. sredno pred nepratištu položajima, koji su odaljeni tek stoštin metara, endovat kontrast između njegove tvrde i neumljive vanjsštine i umljate unutarnjosti, simbol čovjeka u ratu, koji je umato teškoj borbi za opstanak, koji se ovdje obavlja u najprimitivnijem svom obliku, ipak spasio čuvenost novodobne duše. Svuda

nalaži to presenetljivo spajanje gradnje podruma, stana i logora, opremljen arhitekturm mislima i mislima iz umjetničke obrti. Praktična namisao i umjetnička izradjena podudaranja se tu posvera. Vidio sam velike prostorije, spavaliste za momade, sa ložnicama stavljenim jedna nad drugom, kojim je, kod sve jednostavnosti i skromnosti, ipak vlasti ublažujući i opremljeni umjetnička ertka. Na najloženijim tačkama fronte naišao sam na krčme namijenjene momjadi, koje su odgovarale sastna vrsti i koju su slične ugordom onim jugonjemačkim birljama, u kojima se čuti čovjek kao kod kuće. I tako je u časničkim odjeljima u rizušu izvježbanu ruku maslikala zanimive hiljade tako da je u tim prostorima, načrtala hravapo seljačka tvrdna ruka čudovale vrbove i arabeske, koje, premda su bez stilisa, odavaju ipak nekakav stil, neku umjetničku svrhu, kojoj nije nevjesta mogla naći pravog izraza. Divine li ove čežnje čovjeka za oblikom i bojom, koje nije mogla ugusiti niti ratna vreva.

Ali naši su se momci pobrinuli i za zabiljku. Mjesto radosti u tom je odsječku pravi pravac cirkus. Odmah iz fronte zaokrenut je prostor i u krugu sve naoko užidaju se sjedala, koja su puna značenjaka kod svake predstave. Taj cirkus

imade ulazni toranj, nad kojim je namještena glazba, bez koje nema nit u ratnom području prevaro radosi. Ogromni letaci javljuju udvijenom svjetlu, da će biti danas predstava iznad svakog očekivanja. Ravnatelj je cirkusa gospodin poručnik T. Z. Danas velika gala-predstava. Početak u 3 sata poslije podne. Na početku programa mars, najljepši i najveseliji. Onda salto mortale. Onda umjetnička konjica. Čovjek-zmija. Rvanje. Beppo, slavni magarac, dresiran od gospodina profesora Pimperringa. Prve vrsti žongler itd. Ravnateljstvo si pridržuje pravo promjene.

Dok se mladi momci ovđe zabavljaju, unire u bliznjem lazaretu ovaj ili onaj, koji se je juče smjao u društvo svojih drugova, gledajući pametni oslica Beppa, kojemu se bi divili i starogrčki bogovi, da su ga doživjeli.

Tako se objesna radosć ruga smrti, ruga ratu. Život nadglašuje smrt. A ovđe se smrt i život tijaju, druguju i bratimo se ali život joj nije prijatelj čim mu ona za tren okrene ledje, on se njoj podrugriva i se smije i vrši, da ju zaboravi, kad je nemože svladati, samo se koji put nezna da li od radosći ili od boli,